

Ірина ХОМ'ЮК

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри вищої математики
Вінницького національного технічного університету,
м. Вінниця, Україна
e-mail: vikiravvh@gmail.com*

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА КУРСУ «СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

В статті обґрунтовано значення підготовки майбутніх докторів філософії до реалізації сучасних технологій навчально-виховного процесу та формування готовності до їх практичного використання у вищому навчальному закладі в процесі вивчення курсу «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах». Автором викладені деякі можливості організації навчального процесу та професійної підготовки майбутніх докторів філософії до педагогічної діяльності. Визначено, що концептуальними ідеями розробки програми курсу та її запровадження є компетентністний, інтегративний та технологічний підходи. Наведено структуру курсу та охарактеризовано його складові. Представлено приклади інтерактивних технологій, які розроблені майбутніми докторами філософії, що використовуються в навчальному процесі.

***Ключові слова:** доктор філософії, педагогічна компетентність, програма курсу, сучасні педагогічні технології.*

Враховуючи модернізацію освіти, що здійснюється в даний час, необхідно все більшого значення надавати підвищенню професійного рівня аспірантів, частина з яких продовжуватиме свою педагогічну діяльність у вищих освітніх закладах. Вищі навчальні заклади мають ефективно вирішувати завдання підготовки майбутніх викладачів, які усвідомлюють відповідальність за тих, кого вони навчають, розвивають, виховують, відповідальність за самого себе, свою професійну підготовку.

Основною задачею професійної підготовки майбутніх докторів філософії у технічному вищому освітньому закладі є формування їхньої професійної компетентності, одним з показників якої є рівень сформованості професійно-педагогічних знань і умінь реалізації їх у процесі навчання майбутніх інженерів.

Проблема розробки сучасних технологій у підготовці конкурентоспроможних фахівців, визначення їх ролі в розвитку єдиного

освітнього простору України, відповідності професійно важливих якостей особистості викладача вже давно є предметом особливої уваги таких науковців України, як В. Андрущенко, І. Бех, В. Бондар, І. Зязюн, М. Корець, В. Кремень, В. Луговий, Е. Лузік, Н. Ничкало, О. Савченко, О. Сухомлинська, М. Шкіль, О. Ярошенко та ін. Загальнопедагогічні засади організації навчального процесу у вищих навчальних закладах є предметом досліджень багатьох провідних українських педагогів. Особливу увагу привертають дослідження з наукової організації навчально-виховного процесу у вищій школі, які здійснили А. Алексюк, Я. Болюбаш, С. Гончаренко, О. Коваленко, М. Фіцула та ін.

Мета статті – ознайомити викладачів вищих освітніх закладів із курсом «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» для підготовки докторів філософії.

Сучасний прогресивний розвиток вищої школи може здійснюватися тільки за рахунок інновацій. Одним із найважливіших чинників, що спроможний забезпечити досягнення якісно нового рівня освіти є використання сучасних педагогічних технологій, які належать до одного із інноваційних напрямків розвитку освіти. Саме сучасні освітні технології, інтегруючись в реальний освітній процес дозволяють: швидке досягнення цілей, поставлених програмою і стандартами вищої освіти; впровадження основних напрямів педагогічної стратегії гуманізації освіти і особово-орієнтованого підходу у навчанні; інтелектуальний розвиток студентів, їх самостійність; чітку орієнтацію на розвиток творчої діяльності особи; толерантність у взаєминах між педагогом і студентом [2, 38].

В умовах компетентнісного підходу до підготовки фахівців з вищою освітою поняття «якість освіти» набуває нового звучання і охоплює не тільки знання, уміння й навички, а й особисті утворення особистості, що забезпечують їй успіх у подальшій професійній діяльності. За таких умов постає проблема створення цілісної системи формування педагогічної компетентності викладача ВНЗ. Актуальність цього завдання посилюється різними чинниками, які детально характеризує Сисоєва С.О. [3], а саме:

- сьогодні спостерігається недостатня увага до професійно-педагогічної підготовки викладачів вищої школи як в умовах магістратури, так і в системі підвищення кваліфікації. Коли конкуренція між ВНЗ за контингент студентів значно зросла, пріоритетне значення надається ефективній організації навчального процесу, якісному навчанню;

- студентський контингент в будь-якому ВНЗ за останні десять років значно змінився, тому традиційні підходи до навчання студентів можуть виявитися неефективними;

- використання сучасних технологічних засобів, змінили навчальне інформаційне середовище практично всіх ВНЗ. Очевидно, що для використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої школи, викладачі вищої школи повинні отримати відповідну підготовку;

- значної уваги потребує формування методологічної культури викладача, озброєння його методологічними знаннями (теоретичними, методичними, методології навчального предмета, методології пізнання відповідної галузі наук), оскільки сучасні викладачі повинні вміти самостійно проектувати навчальний процес;

- організація педагогічної підготовки магістрів і перепідготовки викладачів вищого навчального закладу повинна відбуватися відповідно до андрагогічної моделі навчання, яка має базуватись на структурі педагогічної компетентності викладача ВНЗ непедагогічного профілю.

Запровадження ступеневої освіти в Україні й введення нових освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» та «магістр» надає широкі можливості щодо формувань педагогічної компетентності викладача ВНЗ непедагогічного профілю на етапі його навчання у магістратурі. У Європейському вимірі ступінь магістра надає можливість фахівцю викладати у вищій школі, саме тому у країнах Європейського союзу магістри отримують відповідну психолого-педагогічну підготовку [3, 131].

На сьогоднішній день система вищої освіти перебуває в стадії модернізації, яка, в першу чергу, зосереджена на підвищенні ефективності

навчання завдяки проектуванню та впровадженню новітніх освітніх систем і технологій [1; 4].

Майбутні доктори філософії можуть виконувати функції науково-педагогічних працівників у вищих навчальних закладах, пов'язаних з професійним навчанням та вихованням майбутніх фахівців, організацією навчального процесу, розробкою навчально-методичного забезпечення, здійснення наукових досліджень та проектів у сфері освіти, а для виконання перелічених обов'язків необхідно володіти педагогічною компетентністю.

Однією із важливих ланок у системі професійної підготовки майбутніх докторів філософії, роблячи акцент саме на педагогічній компетентності, став курс «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах». Перш за все слід відмітити, що значна кількість викладачів технічних ВНЗ, це в минулому їх випускники, які успішно закінчили магістратуру, аспірантуру, захистили дисертації, отримавши ступені кандидатів, докторів технічних наук і залишились викладати у рідному ВНЗ. На перший погляд, все логічно, але такий викладач є талановитим науковцем і зовсім невдалим педагогом, оскільки в нього немає відповідного педагогічного досвіду та належного рівня знань з педагогіки та психології, чого не можна сказати про випускників педагогічних ВНЗ. Досить часто, саме через свою педагогічну необізнаність, в технічних ВНЗ «недолюблюють» кандидатів та докторів педагогічних наук, і не розуміють їх вагомую роль саме в організації навчально-педагогічного процесу [5, 81]. Саме тому, однією із основних проблем вищої школи є проблема підвищення ефективності організації навчально-виховного процесу, коли молоді викладачі недостатньо озброєні методикою спілкування зі студентами, мають малий багаж психолого-педагогічних знань.

Отже, для формування педагогічної компетентності, яку можна розуміти як єдність теоретичної та практичної готовності майбутніх докторів філософії до здійснення педагогічної діяльності, необхідна розробка її методології, теорії та практики з обов'язковим включенням сучасних педагогічних технологій, знання про які здобувачі отримують в процесі оволодіння розробленим курсом.

Курс «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» є надзвичайно важливим для професійного становлення майбутніх докторів філософії, зокрема їхнього становлення як педагогів. Знання, вміння та навички, здобуті в процесі його вивчення є для них інструментом, набуття ними педагогічної майстерності – майстерності викладання.

Розроблений курс є продовженням психолого-педагогічної підготовки майбутніх докторів філософії всіх спеціальностей.

Зміст курсу «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» включає його програму, в якій характеризується зміст навчального матеріалу, формулюються вимоги до організації його засвоєння у ВНЗ та навчально-методичний комплекс.

Програма розробленого курсу містить наступні складові:

1) опис навчальної дисципліни (кількість кредитів, відповідно до ECTS – 3кр., модулів – 1, змістових модулів – 2, загальна кількість годин – 90 год., тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2год., самостійної роботи здобувачів – 3,5год.);

2) мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу – забезпечити теоретичну і практичну підготовку майбутніх докторів філософії до виконання функціональних обов'язків викладача у вищих навчальних закладах України; озброїти ґрунтовними знаннями із сучасних педагогічних технологій навчально-виховного процесу та сформувати готовність до їх практичного використання у ВНЗ.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» є:

– засвоєння здобувачами основ інноваційного підходу як передумови технологізації вищої освіти;

– ознайомлення здобувачів з ознаками та типологією сучасних педагогічних технологій, їхніми формами та методами;

– набуття досвіду володіння сучасними педагогічними технологіями для творчого планування навчального процесу.

Концептуальними ідеями розробки програми курсу та її запровадження визначено:

1) компетентністний підхід, який є джерелом підвищення професійної компетентності, оскільки дозволяє спрямувати педагогічну діяльність на саморозвиток і самовдосконалення;

2) інтегративний підхід, що використовується з метою формування у майбутніх викладачів системи знань і уявлень про закони, принципи й методи виховання й навчання у ВНЗ;

3) технологічний підхід, який дозволяє забезпечити більш високу ефективність майбутньої професійної діяльності та оволодіти основними педагогічними технологіями та особливостями їх використання.

В результаті вивчення курсу майбутні доктори філософії повинні *вміти*:

– продуктивно, нестандартно організовувати і проводити навчальне заняття, забезпечуючи розвиток творчої особистості студента через використання інноваційних технологій;

– планувати структуру сучасного заняття у ВНЗ (лекції, практично-семінарського заняття) з використанням сучасних педагогічних технологій;

– поєднувати засвоєні теоретичні психолого-педагогічні знання з вимогами сучасної вищої школи та коригувати освітній процес за критеріями інноваційної діяльності;

– володіти сучасними та ефективними методиками організації навчально-виховного процесу.

3) *Програма* навчальної дисципліни містить характеристику змістових модулів.

Дисципліна складається із двох змістових модулів: 1) змістовий модуль 1 «Технології навчання в сучасній освіті»; 2) змістовий модуль 2 «Сучасні педагогічні технології навчання в технічних ВНЗ».

Розроблений курс містить цикл взаємопов'язаних між собою лекцій. Враховуючи, що майбутні доктори філософії вивчали курси «Педагогіка та психологія вищої школи» та «Вища освіта і Болонський процес» обсягом 54

години кожен, матеріал змістових модулів доречно надавати у формі лекцій-бесід, під час яких спрощується зміст навчального матеріалу, з'ясовується рівень і глибина засвоєння матеріалу уже вивчених курсів та більш детально аналізуються основні сучасні педагогічні технології, що використовуються у навчальному процесі.

4) *Структура навчальної дисципліни.*

Подамо навчально-тематичний план курсу.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна, вечірня, заочна форми навчання)			
	усього	у тому числі		
		лек.	пр.	с.р.
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Технології навчання в сучасній освіті				
Тема 1. Педагогічна технологія як наукова проблема. Технологізація освітньої галузі. Історія виникнення технологічного підходу в освіті	6,5	2	0,5	4
Тема 2. Освітні і педагогічні технології. Теоретичні основи педагогічної технології. Класифікація педагогічних технологій	6,5	2	0,5	4
Тема 3. Особистісно орієнтовані педагогічні технології	19	2	1	16
Тема 4. Технологія розвивального навчання	11	2	1	8
Разом за змістовим модулем 1.	43	8	3	32
Модуль 2				
Змістовий модуль 2. Сучасні педагогічні технології навчання в технічних ВНЗ				
Тема 1. Інтерактивні технології навчання у ВНЗ. Інтерактивні технології кооперативного навчання.	7	2	1	4
Тема 2. Технології колективно-групового навчання. Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань.	7	2	1	4
Тема 3. Технологія модульного навчання.	11	2	1	8
Тема 4. Комп'ютерні та інформаційні технології.	12	2	2	8
Тема 5. Технологія проблемного навчання.	10	2	1	7
Разом за змістовим модулем 2.	47	10	6	31
Усього годин	90	18	9	63

5) Теми *практичних занять* зі своїми завданнями для самостійної роботи здобувачів розроблені відповідно до тематики лекційних занять курсу.

Наведемо приклад одного практичного заняття.

Практичне заняття на тему: «Інтерактивні технології навчання у ВНЗ».

Питання для обговорення та самоперевірки:

1. Яке навчання називається пасивним, активним та інтерактивним?
2. Яка технологія називається інтерактивною технологією навчання?
3. На які групи поділяють інтерактивні технології навчання? Що в них спільного та відмінного?
4. Проаналізуйте групи інтерактивних технологій (технології кооперативного навчання, технології навчання у грі, фронтальні технології, технології навчання у дискусії) та вкажіть їх особливості.
5. Охарактеризуйте вимоги та принципи організації занять з використанням інтерактивних технологій.
6. У чому полягає сутність інтерактивної технології навчання?

Практичні завдання

1. Розробіть 3 варіанти використання інтерактивних технологій (за різними видами) із обраних дисциплін.
2. Проаналізуйте спільні та відмінні риси пасивної, активної та інтерактивної моделі навчання за чинниками роль викладача та студента, результати навчання.
3. Методом уявного мікрофона висловіть свою позицію з питання: яку роль для навчання мають інтерактивні технології.
4. Дайте визначення понять «педагогічні методики» і «педагогічні технології». З'ясуйте спільні та відмінні ознаки.

Наведемо приклади інтерактивних технологій, розроблені майбутніми докторами філософії, що використовуються в процесі вивчення теми «Комплексні числа» [6, 180].

Актуалізацію опорних знань можна провести у формі фронтального опитування, використовуючи інтерактивну вправу «Мікрофон» з поєднанням «Незакінченого речення». Наприклад: 1) комплексним називають число ...; 2) комплексні числа рівні ...; 3) два комплексні числа називаються спряженими...; 4) щоб додати (відняти) два комплексних числа необхідно...

Після повторення теоретичного матеріалу використовується інтерактивна технологія «Акваріум». Студенти об'єднуються в 3 групи. Одна з груп сідає в центрі аудиторії та утворює своє маленьке коло. Студенти цієї групи починають обговорювати запропоноване викладачем завдання вголос: представити комплексне число $z = \frac{2 - 4i}{1 + 3i}$ в трьох формах (алгебраїчній, тригонометричній, показниковій). Усі інші студенти їх слухають, спостерігають за дискусією. Через 3 хвилини один із студентів групи, що сидить у центрі, записує розв'язання завдання на дошці, інші студенти – в зошитах. Далі студенти, що спостерігали за роботою групи, оцінюють правильність розв'язання та аналізують пошукові дії студентів, що сиділи в «Акваріумі». Після цього місце в «Акваріумі» займає інша група і т.д.

6) Самостійна робота.

Самостійна робота є невід'ємною частиною навчальної роботи здобувачів з вивчення даного курсу. Основна мета самостійної роботи – це формування однієї із основних професійних якостей майбутнього фахівця – самостійності, яка визначається вміннями систематизувати та планувати свою діяльність. Для досягнення визначеної мети майбутнім докторам філософії пропонується: вивчення додаткової літератури в процесі підготовки до практичних занять; виконання індивідуально-творчих завдань, наприклад, підготувати ретроспективний аналіз із використання педагогічних технологій в процесі викладання дисципліни «Вища математика»; написання рефератів; підготовка доповідей на щорічну науково-практичну конференцію викладачів, співробітників та студентів ВНТУ та інші науково-технічні конференції і семінари, підготовка наукових публікацій; підготовка до контрольних робіт, заліку.

7) Методи контролю.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» різного характеру та рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час

поточного, модульного контролю та заліку.

У процесі виконання індивідуальних завдань оцінюються: вміння самостійно працювати з методично-науковою, нормативною та навчальною літературою; вміння виділяти в матеріалі головне, систематизувати зміст питання; вміння дотримуватися структури реферату, повідомлення, оформлювати текст та список літератури за останніми вимогами; вміння стисло та логічно викладати думки під час повідомлень, відповідати на запитання викладача та членів навчальної групи; вміння правильно будувати моделі педагогічних явищ та процесів; вміння дотримуватися усіх вимог до складання сценарію навчального заняття.

З метою закріплення знань і систематизації вивченого матеріалу запроваджуються наступні форми контролю: тестування і опитування на лекційних заняттях; перевірка і оцінювання рефератів; тестування і проведення контрольних робіт; заслуховування доповідей; проведення заліку.

З метою перевірки закріплення лекційного матеріалу пропонується наприкінці кожної лекції проводити коротке тестове опитування здобувачів. Наприклад, після лекції на тему: «Педагогічна технологія як наукова проблема», тестове завдання має вигляд:

1. Відновити ієрархію понять «технологія» в педагогіці: навчальні технології, освітні технології, технології управління, педагогічні технології, виховні технології

2. В еволюції поняття «педагогічні технології» виокремлюються хронологічних періодів:

а) один; б) три; в) два; г) чотири.

3. Чи тотожні поняття «педагогічна технологія» і «технологія навчання»?

8) *Розподіл балів*, які отримують здобувачі.

Поточна робота майбутніх докторів філософії протягом семестру оцінюється від 0 до 74 балів, які вони можуть отримати:

1) за активність під час практичних занять 2 балів за практичне заняття ($9 \times 2 = 18$ балів);

3) за якість та своєчасність виконання самостійної роботи – 5 балів за підготовку реферату та повідомлення на обрану тему, по 10 балів за 3 розробки плану-конспекту проведення однієї з форм занять у навчальному процесі вищої школи з використанням сучасних педагогічних технологій і 6 балів за розробку моделі педагогічних явищ, наприклад розробити модель діяльності викладача при використанні обраної технології навчання у вищій школі ($2 \times 5 + 3 \times 10 + 1 \times 6 = 46$);

4) за виконання модульних робіт – 10 балів за модульну роботу ($1 \times 10 = 10$ балів).

В разі, якщо здобувачу необхідно підвищити кількість накопичених балів, він має можливість підготувати 3 індивідуальних завдання із запропонованих (на вибір) та скласти залік. За правильне виконання кожного індивідуального завдання студент може отримати 10 балів, за успішне складання заліку – 26 балів.

В цілому, розроблена програма курсу та методика навчання сприяють формуванню професійно-педагогічної компетентності майбутніх докторів філософії. Засвоєнні у процесі вивчення курсу знання та вміння визначають готовність педагога до інноваційної професійної діяльності, що проявляється майстерним володінням впроваджуваними технологіями та методиками.

Таким чином, професійно-педагогічна підготовка майбутніх докторів філософії у процесі навчання за програмою курсу «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» сприяє: актуалізації знань про основні педагогічні технології та особливості їх використання; усвідомленню цілей освітньої діяльності у контексті актуальних педагогічних проблем сучасної вищої школи; розвитку психологічного компонента професіоналізму і потреби самоосвіти; надає можливості набутти практичних умінь підготовки до педагогічної діяльності.

Перспективними вважаємо питання розробки та впровадження в навчальний процес вищих технічних навчальних закладів педагогічного практикуму для майбутніх докторів філософії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Петрук В. А. Інтерактивні технології навчання вищої математики студентів технічних ВНЗ / В. А. Петрук, І. В. Хом'юк, В. В. Хом'юк // навчально-методичний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2012. – 93 с.
2. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, досвід: метод. посіб./ О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А.П.Н.; 2002, - 136 с.
3. Сисоєва С.О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури: монографія. / С.О. Сисоєва– К. : ТОВ «Едельвейс», 2014. – С. 131.
4. Хом'юк І.В. Впровадження інтерактивних технологій у процес викладання фундаментальних дисциплін у технічному ВНЗ / І. В. Хом'юк, В. В. Хом'юк, В. А. Петрук // Збірник наукових праць «Інновації у вищій школі: проблеми та перспективи освіти і науки». – Вип. 3. – Кременець, 2013. – С. 165-169.
5. Хом'юк І.В. Деякі проблеми професійно-педагогічної підготовки викладачів технічних ВНЗ / І.В.Хом'юк, В.В.Хом'юк // International scientific professional periodical journal «THE UNITY OF SCIENCE» / publishing office Friedrichstrabe 10– Vienna – Austria, 2015. – P. 80–83.
6. Хом'юк І.В. Організація роботи студентів на інтерактивних заняттях з вищої математики / І.В.Хом'юк, О.В.Салієва // Збірник наукових праць за матеріалами дистанційної всеукраїнської наукової конференції «Математика у технічному університеті ХХІ сторіччя», 15 – 16 травня, 2017 р., Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ. – Краматорськ : ДДМА, 2017. – С.179-182.

References

1. Petruk V. A., Khomiuk I.V., Khomiuk V.V. (2012). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia vyshchoi matematyky studentiv tekhnichnykh VNZ* [Interactive technologies for higher mathematics students at technical universities]. Vinnytsia : VNTU [in Ukrainian].
2. Pometun O., Pyrozhenko L.(2015). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia: Teoriia, dosvid: metod. posib.* [Interactive learning technologies: theory, experience]. Kyiv : A.P.N. [in Ukrainian].
3. Sysoieva S.O. (2014). *Tvorchyi rozvytok fakhivtsiv v umovakh mahistratury: monohrafiia* [Creative development of specialists in the magistracy]. Kyiv: TOV «Edelweis» [in Ukrainian].
4. Khomiuk I.V., Khomiuk V.V., Petruk V.A. (2013). *Vprovadzhennia interaktyvnykh tekhnolohii u protses vykladannia fundamentalnykh dystsyplin u tekhnichnomu VNZ* [Implementation of interactive technologies in the process of teaching fundamental disciplines in technical universities]. *Innovatsii u vyshchii shkoli: problemy ta perspektyvy osvity i nauky.* – Innovations in higher school: problems and prospects of education and science, 3, 165-169 [in Ukrainian].
5. Khomiuk I.V., Khomiuk V.V. (2015). *Deiaki problemy profesiino-pedahohichnoi pidhotovky vykladachiv tekhnichnykh VNZ* [Some problems of vocational and pedagogical training of teachers of technical universities]. *The unity of science*, 80-83. [in Ukrainian].
6. Khomiuk I.V., Saliieva O.V. (2017). *Orhanizatsiia roboty studentiv na interaktyvnykh zaniattiakh z vyshchoi matematyky* [Organization of students' work on interactive lessons on higher mathematics]. *Matematyka u tekhnichnomu universyteti XXI storichchia – Mathematics at the technical university of the XXI century: Proceedings of the distance all-Ukrainian Scientific and Conference* (pp.179-182.). Kramatorsk : DDMA [in Ukrainian].

Хом'юк І.В. Содержание и структура курса «Современные педагогические технологии в высших учебных заведениях» для подготовки докторов философии

В статье обосновано значение подготовки будущих докторов философии при реализации современных технологий учебно-воспитательного процесса и формирования готовности их практического использования в высшем учебном заведении в процессе изучения курса «Современные педагогические технологии в высших учебных заведениях». Автором изложены некоторые возможности организации учебного процесса и профессиональной подготовки будущих докторов философии в педагогической деятельности. Определено, что концептуальными идеями разработки программы курса и ее внедрения является компетентностный, интегративный и технологический подходы. Приведена структура курса и охарактеризованы его составляющие. Представлены примеры интерактивных технологий, разработанные будущими докторами философии, которые используются в учебном процессе.

Ключевые слова: доктор философии, педагогическая компетентность, программа курса, современные педагогические технологии.

Khomyuk I. Content and structure of the course «Modern pedagogical technologies in higher educational institutions» for preparation of philosophy doctors

The article substantiates the importance of preparing future doctors of philosophy for the implementation of modern technologies of the educational process and formation of readiness for their practical use in higher educational institutions in the course of studying the course «Modern pedagogical technologies in higher educational institutions». The expounded some approaches are in relation to organization of educational process and professional preparation of future doctors of philosophy to pedagogical activity. The organization of conducting one of practical courses of the course is considered and a sample of a short test questionnaire of the postgraduate students at the lecture is offered. The author determines that the conceptual ideas of the course program development and its implementation are a competence-based approach, which is a source of professional competence enhancement, since it allows for directing pedagogical activities to self-development and self-development; an integrative approach used to form future teachers of the system of knowledge and ideas about laws, principles and methods of education and training in higher educational establishments; technological approach that allows to provide higher efficiency of future professional activity and to master the basic pedagogical technologies and peculiarities of their use. The structure of the course is presented and its components are described. Presented examples of interactive technologies developed by future doctors of philosophy, which are used in the educational process.

Key words: doctor of philosophy, pedagogical competence, course program, modern pedagogical technologies

Стаття надійшла до редколегії 1.03.2018

